

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2016

ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK

a. s.	Akciová spoločnosť	FSC	Medzinárodný neziskový certifikačný systém (Forest Stewardship Council)
ALPARC	Alpska sústava chránených území	GFRA	Globálne hodnotenie lesných zdrojov
AOT40	Expozičný index pre ochranu vegetácie	GPP	Zelené verejné obstarávanie (Green public procurement)
ARGE	Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny	HBÚ	Hlavný banský úrad
BaP	Benzo(a)pyrén	HDP	Hrubý domáci produkt
BAT	Najlepšia dostupná technika	HDS	Hrubá domáca spotreba energie
BR	Biosférická rezervácia	HL	Hospodárske lesy
BSK5	Biochemická spotreba kyslíka – päťdňová	CHKO	Chránená krajinná oblasť
CBP	Celkový bežný prírastok	CHKP	Chránený krajinný prvok
CITES	Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín	CHA	Chránený areál
CLRTAP	Dohovor o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov	CHS	Chránený strom
CNG	Stlačený zemný plyn	CHSK	Chemická spotreba kyslíka
CNPA	Karpatská sústava chránených území	CHÚ	Chránené územie
COP	Konferencia strán dohovoru	CHVÚ	Chránené vtáčie územia
CR	Kriticky ohrozený druh rastlín, príp. živočíchov	ISEZ	Informačný systém environmentálnych záťaží
CWI	Karpatská iniciatíva pre mokrade	JKS	Jarný kmeňový stav zveri
ČMS	Čiastkový monitorovací systém	k. ú.	Katastrálne územie
ČOV	Čistiareň odpadových vôd	KES	Konečná energetická spotreba
ČŠ	Členský štát (EÚ)	KIMS	Komplexný informačný a monitorovací systém ŠOP SR
DMC	Domáca materiálová spotreba	KO	Komunálny odpad
DMI	Priamy domáci materiálový vstup	KP	Kultúrna pamiatka
DU	Dobsonove jednotky	LH	Lesné hospodárstvo
DE	Degradované ekosystémy	LOU	Lesy osobitného určenia
EDoK	Európsky dohovor o krajine	LP	Lesné pozemky
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo	LPG	Skvapalnený propán-bután
EIB	Európska investičná banka	LŠV	Látky škodiace vodám
EK	Európska komisia	LULUCF	Využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo (Land use-Land use change and forestry)
EMAS	Schéma pre environmentálne manažérstvo a audit	MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby SR
EMEP	Program spolupráce pre monitorovanie a vyhodnocovanie diaľkového šírenia látok znečisťujúcich ovzdušie v Európe	MaB	Program UNESCO „Človek a biosféra“
EMS	Systémy environmentálneho manažérstva	MAES	Mapovanie a hodnotenie ekosystémových služieb (Mapping and Assessment of Ecosystems Services)
EN	Energetická náročnosť	MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
EN	Ohrozený druh rastlín, príp. živočíchov	MHD	Mestská hromadná doprava
ES	Európske spoločenstvo	MCHÚ	Maloplošné chránené územie
EÚ	Európska únia	MK SR	Ministerstvo kultúry SR
EÚ ETS	Európska schéma obchodovania s emisnými kvótami	MPR	Mestská pamiatková rezervácia
EV	Európsky význam	MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
EVP	Environmentálne vhodný produkt	MZV	Mimoriadne zhoršenie vôd
EZ	Environmentálne záťaž	MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
FAO	Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo	NACE	Štatistická klasifikácia ekonomických činností
		NAPANT	Národný park Nízke Tatry

NAP GPP III	Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie v SR na roky 2016 až 2020	PRLA	Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry
NCH	Náučný chodník	PÚ SR	Pamiatkový ústav SR
NKP	Národná kultúrna pamiatka	PV MŽP SR	Porada vedenia MŽP SR
NL	Nerozpustené látky	PZ	Pamiatková zóna
NLC	Národné lesnícke centrum	SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
NMSKO	Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia	SBSTTA	Poradný orgán dohovoru (o biologickej diverzite) pre vedecké, odborné a technické záležitosti
NMVOC	Nemetánové prchavé organické zlúčeniny	SD	Svetové dedičstvo
NO	Nebezpečný odpad	SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
NP	Národný park	SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
NPPC – VÚ-	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy	SK PRES	Predsedníctvo Slovenska v Rade EÚ
POP		SOPBaK	Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny MŽP SR
NPPC	– Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav rastlinnej výroby	SR	Slovenská republika
VÚRV		SSJ	Správa slovenských jaskýň
NPP	Národná prírodná pamiatka	STN	Slovenská technická norma
NPR	Národná prírodná rezervácia	SVP	Slovenský vodohospodársky podnik
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky	ŠGÚDŠ	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra
ObH	Obehové hospodárstvo	ŠOP SR	Štátna ochrana prírody SR
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj	ŠPSEZ	Štátny program sanácie environmentálnych záťaží
OH	Odpadové hospodárstvo	ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
OP	Ochranné pásmo	TANAP	Tatranský národný park
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia	ŤK	Ťažký kov
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie	TML	Trvalá monitorovacia lokalita
OSN	Organizácia spojených národov	TZCH	Turisticky značený chodník
OÚ	Okresný úrad	UNESCO	Organizácia OSN pre vzdelávanie, vedu a kultúru
OZE	Obnoviteľné zdroje energie	ÚEV	Územia európskeho významu
PAH	Polyaromatické uhľovodíky	ÚGKK SR	Úrad geodézie, kartografie a katastra SR
PCB	Polychlórované bifenyly	ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
P C D D /	Polychlórované dibenzodioxíny/Polychlórované dibenzofurány (dioxíny/furány)	ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
PCDF		ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva SR
PEFC	Program pre vzájomné uznávanie lesných certifikačných schém	V4	Vyšehradská skupina (Vyšehradská štvorka) – spoločenstvo štyroch stredoeurópskych štátov: Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska
PES	Primárna energetická spotreba	VaK	Vodárne a kanalizácie
PEZ	Primárne energetické zdroje	VU	Zraniteľný druh (rastlín, príp. živočíchov)
PIENAP	Pieninský národný park	VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
PM	Tuhé častice	Z. z.	Zbierka zákonov
PO	Pamiatkový objekt	ZZL	Základné znečisťujúce látky
POD	Program obnovy dediny	ŽP	Životné prostredie
POPs	Perzistentné organické látky		
PP	Prírodná pamiatka		
PR	Pamiatková rezervácia		
PR	Prírodná rezervácia		

OBSAH

PREDSLOV	03	VPLYV HOSPODÁRSKÝCH ODVETVÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	104
ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SLOVENSKEJ REPUBLIKE	05	Priemyselná výroba	104
SÚHRNNÉ HODNOTENIE ENVIRONMENTÁLNEJ SITUÁCIE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	07	Ťažba nerastných surovín	111
ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ICH OCHRANA	19	Energetika	114
Ovzdušie	19	Doprava	122
Voda	42	Poľnohospodárstvo	129
Horniny	64	Lesné hospodárstvo	135
Pôda	69	Rekreácia a cestovný ruch	146
Rastlinstvo, živočíšstvo a chránené časti prírody	74	ZMENA KLÍMY	153
KRAJINA	93	Kľúčové otázky a kľúčové zistenia	153
OCHRANA, TVORBA A MANAŽMENT KRAJINY	93	Vzťah zmeny klímy a ľudského zdravia	153
Starostlivosť o mestské a vidiecke životné prostredie	93	Ochrana klímy/zmierňovanie zmeny klímy	154
Pamiatkový fond	96	Prejavy zmeny klímy a adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	159
Svetové dedičstvo	99	ENVIRONMENTÁLNA EKONOMIKA	169
Geoparky	101	PRESEDNÍCTVO SR V RADE EURÓPSKEJ ÚNIE	181
Environmentálne záťaž	102	OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO	187
		Strategický rámec a prínosy obehového hospodárstva	187
		Možné prínosy obehového hospodárstva (ObH) pre Slovenskú republiku	188
		Základné faktory obehového hospodárstva	189
		Finančné zdroje	203
		ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK	204

ZOZNAM FOTOGAFIÍ

Fotografie: archív DMC, s.r.o